

Yrkande från C - bordläggning av beslut om Klimatomställningsanalysen

Förslag till beslut

Miljö- och klimatkommittén:

1. Att bordlägga ärendet till nästa nämndsammanträde med anledning av motiveringen nedan.

Yrkandet:

Att regelbundet följa upp, analysera och diskutera arbetet med klimatomställningen är mycket viktigt för att stadens ambitiösa mål ska nås och för att Göteborg ska dra sitt strå till stacken i det globala omställningsarbetet. Centerpartiet tackar förvaltningen för en omfattande analys som vi tror kan agera som ett viktigt underlag för diskussion och framtida arbete i kommunen.

Vi finner emellertid problematik i vissa aspekter som lyfts i analysen, som inte tycks vara fokuserade på själva klimatomställningen utan snarare angriper variabler som kan vara associerade med utsläpp, men inte är det per se. Framförallt gäller det hur man talar om bostadsmarknadens klimatpåverkan. Både i underlagsrapporten, analysen och i förvaltningens utlåtande så talas det om att staden måste minska nybyggnationen av bostäder. Omfattningen som uppges vara nödvändig för att uppnå *global omställning* är en minskning på 10000 kvadratmeter per år, vilket ska motsvara en årlig minskning på 5% av det nybyggda beståndet — det vill säga en minskning från normalläget på 23% fram till 2030. I underlagsrapporten nämns den konkreta åtgärden att staden kan använda sig av sitt planmonopol för att medvetet bromsa in bostadsbyggandet.

Detta är problematiskt av två huvudsakliga anledningar. För det första så angriper detta inte klimatutsläpp utan produktion i en marknadssektor. Styrmedel för att minska klimatpåverkan ska angripa just klimatpåverkan och inte indirekta orsaker till klimatpåverkan då det senare ofta riskerar att snedvrider marknaden med oönskade effekter som följd. Förvaltningens resonemang innebär att man skapar incitament till att minska bostadsbyggandet i sig snarare än att styra om bostadsbyggandet till att bli mindre utsläppstungt, något som görs genom exempelvis EU ETS omfattning av betongindustrin.

För det andra så kommer alltså detta resonemang i ett läge där Göteborg och i stort sett hela Göteborgsregionen lider av bostadsbrist. Den genomsnittliga kötiden för en hyresrätt via Boplats i Göteborg är 6,8 år och år 2022 hade kommunen ett underskott på 20000 bostäder. Fram till 2030 har vi kapacitet att bygga 24600 bostäder, men till 2035 behövs det minst 60000. Näringslivet ser bostadsbristen som ett av de största hoten mot deras kompetensförsörjning och därigenom är den dysfunktionella bostadsmarknaden och det sega bostadsbyggandet ett av kommunens, för att inte säga landets, största tillväxthinder. Hyresregleringen och det statliga regelverket är destruktivt nog för bostadsmarknaden, så vi

som kommun behöver gör allt vi kan för att underlätta det. Centerpartiet vill kraftigt understryka det faktum att det är företagen i Göteborg — Volvo, Lindholmens innovationskluster och alla våra fantastiska start-up-entreprenörer — som de facto genomför den gröna omställningen. Om vi hämmar deras förutsättningar så hämmar vi det faktiska omställningsarbetet ute i samhället samtidigt som vi försämrar vår ekonomiska tillväxt och den krisande välfärdens finansiering.

Centerpartiet vill också lyfta invändningar mot en annan formulering som finns i underlagsrapporten och förvaltningens utlåtande, nämligen att vi ska använda planmonopolet för att "styra så att mark inte upplåts åt aktiviteter som syftar till ökad konsumtion". Vi kräver en tydlig förklaring i rapporten på vad som faktiskt menas med detta, eller att det tas bort. All form av nyetablerad näringsverksamhet innebär ökad konsumtion. Konsumtion kommer nödvändigtvis som andra ledet av produktion, som i sin tur är ett måste för ekonomisk utveckling. Det går att konsumera på massor av olika hållbara sätt — tjänster, återbruk, bioråvara och så vidare. Vad den nuvarande formuleringen sänder för signal är i stort sett att Göteborgs stad arbiträrt ska särskilja på olika företagsmodeller och styra etableringen av olika verksamheter — ska vi inte ha några fler köpcentrum eller varuhus i kommunen? Ska vi stoppa nyetablering av industri eftersom det nödvändigtvis också begär ökad konsumtion? Sättet man här har uttryckt sig på är både inkonsekvent och, menar vi, farligt för näringslivet och stadens framtida tillväxt.

Med dessa formuleringar i åtanke kan vi inte med gott samvete gå med på att sända vidare denna rapport som diskussionsunderlag till resten av stadens förvaltningar och bolag. Vi hade i grund och botten önskat att förvaltningen genomför en revision och gör en genomlysning av hur de åtgärder och färdplaner man diskuterar påverkar Göteborgssamhället i stort, den privata sektorn och den ekonomiska utvecklingen i kommunen, tre saker som alla är essentiella att beakta för att vi faktiskt ska kunna ställa om och nå netto noll. Så länge yrkar vi på en bordläggning för att kunna få svar på relevanta frågor.

Centerpartiet verkar för en kommunal, nationell, europeisk och global klimatomställning genom tillväxt och innovativa, mänskliga framsteg, inte genom politisk detaljreglering och ekonomisk nedväxt.